

قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت
جمهوری اسلامی ایران و دولت صربستان و مونته‌نگرو

شماره ۳۴۷/۱۷۸۵۳

۱۳۸۵/۲/۱۲

جناب آقای دکتر محمود احمدی‌نژاد
ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

لایحه موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت صربستان و مونته‌نگرو که از سوی دولت به شماره ۳۲۱۴۹/۶۸۱۳۳ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۲۱ به مجلس شورای اسلامی تقدیم و در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۸۵/۱/۲۰ مجلس عیناً تصویب و به تأیید شورای نگهبان رسید، در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست ارسال می‌گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - غلامعلی حدادعادل

شماره ۱۳۵۱۷

۱۳۸۵/۲/۲۵

وزارت امور اقتصادی و دارایی

قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاران بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت صربستان و مونته‌نگرو که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیستم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۵/۲/۶ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۳۴۷/۱۷۸۵۳ مورخ ۱۳۸۵/۲/۱۲ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده است، به پیوست جهت اجراء ابلاغ می‌گردد.

رئیس جمهور - محمود احمدی‌نژاد

قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت صربستان و مونته‌نگرو

ماده واحده - موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت صربستان و مونته‌نگرو مشتمل بر یک مقدمه و پانزده ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

تبصره - ارجاع اختلافات موضوع مواد (۱۲) و (۱۳) این موافقتنامه به داوری توسط دولت جمهوری اسلامی ایران منوط به رعایت قوانین و مقررات مربوط است.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت صربستان و مونته‌نگرو

مقدمه :

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت صربستان و مونته‌نگرو که از این پس « طرفهای متعاقد » نامیده می‌شوند، با علاقمندی به تحکیم همکاریهای اقتصادی در جهت تأمین منافع هر دو دولت، با هدف به‌کارگیری منابع اقتصادی و امکانات بالقوه خود در امر سرمایه‌گذاری و نیز ایجاد و حفظ شرایط مساعد برای سرمایه‌گذاریهای سرمایه‌گذاران طرفهای متعاقد در قلمرو یکدیگر، و با تأیید لزوم تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاریهای سرمایه‌گذاران طرفهای متعاقد در قلمرو یکدیگر، به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱- تعاریف

از نظر این موافقتنامه، معانی اصطلاحات به کار رفته به شرح زیر خواهد بود :

۱- اصطلاح « سرمایه‌گذاری » عبارت از هر نوع دارایی از جمله موارد زیر است که توسط سرمایه‌گذاران یکی از طرفهای متعاقد در قلمرو و طبق قوانین و مقررات طرف متعاقد دیگر (که از این پس طرف متعاقد سرمایه‌پذیر خوانده می‌شود) بکار گرفته شود :

الف - اموال منقول و غیرمنقول و حقوق مربوط به آنها از قبیل رهن، حق حبس و وثیقه.

ب - سهام، اوراق قرضه، اوراق بهادار و هر نوع مشارکت در شرکتها.

ج - مالکیت نسبت به پول یا هر عملیات وابسته به سرمایه‌گذاری که دارای ارزش اقتصادی باشد.

د - حقوق مالکیت معنوی و صنعتی از قبیل حق اختراع، نمونه‌های بهره‌وری، طرحها یا نمونه‌های صنعتی، علائم و اسامی تجاری، فرآیندهای فنی، دانش فنی و حُسن شهرت تجاری.

ه - حقوق اعطا شده به‌موجب قوانین و مقررات طرف متعاقدی که سرمایه‌گذاری در قلمرو آن انجام شده است از جمله حق اکتشاف، استخراج یا بهره‌برداری از منابع طبیعی.

هر نوع تغییر شکل در دارایی‌هایی که سرمایه‌گذاری شده تا هنگامی که آن تغییر به تصویب مرجع صالح طرف متعاقد سرمایه‌پذیر برسد (در صورتی که طرف متعاقد سرمایه‌پذیر چنین مقرر کرده باشد) تأثیری در ماهیت آنها به‌عنوان سرمایه‌گذاری

نخواهد داشت.

۲- اصطلاح « سرمایه‌گذاران » عبارت از اشخاص زیر است که در چهارچوب این موافقتنامه در قلمرو طرف متعاقد

دیگر سرمایه‌گذاری کنند :

الف - اشخاص حقیقی که به موجب قوانین هر یک از طرفهای متعاقد اتباع آن طرف متعاقد بشمار آیند.

ب - اشخاص حقوقی هر یک از طرفهای متعاقد که به موجب قوانین همان طرف متعاقد تأسیس شده و مرکز اداره آنها

در قلمرو طرف متعاقد مزبور قرار داشته باشد.

۳- اصطلاح « عواید » به معنی وجوهی است که به طور قانونی از سرمایه‌گذاری حاصل شده باشد به ویژه، اما نه

منحصراً، سود حاصل از سرمایه‌گذاری، سود سهام، عواید سرمایه، سود تسهیلات مالی، کارمزد و حق‌الامتياز.

۴- اصطلاح « قلمرو » :

- در مورد جمهوری اسلامی ایران به معنی مناطقی است که تحت حاکمیت یا صلاحیت جمهوری اسلامی ایران قرار

دارد و شامل مناطق دریایی آن نیز می‌شود.

- در مورد صربستان و مونته‌نگرو به معنی مناطق محصور در محدوده مرزهای زمینی و همچنین دریا، بستر و زیر بستر

دریا در خارج از محدوده دریای سرزمینی می‌باشد که صربستان و مونته‌نگرو طبق قوانین و مقررات داخلی و حقوق بین‌الملل

بر آنها حقوق حاکمیت یا صلاحیت اعمال می‌نماید.

ماده ۲- تشویق سرمایه‌گذاری

۱- هر یک از طرفهای متعاقد سرمایه‌گذاران، خود را به سرمایه‌گذاری در قلمرو طرف متعاقد دیگر تشویق خواهد

کرد.

۲- هر یک از طرفهای متعاقد در حدود قوانین و مقررات خود زمینه مناسب را جهت جلب سرمایه‌گذاری

سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر در قلمرو خود فراهم خواهد آورد.

ماده ۳- پذیرش سرمایه‌گذاری

۱- هر یک از طرفهای متعاقد با رعایت قوانین و مقررات خود نسبت به پذیرش سرمایه‌گذاری اشخاص حقیقی و

حقوقی طرف متعاقد دیگر در قلمرو خود اقدام خواهد کرد.

۲- هر یک از طرفهای متعاقد پس از پذیرش سرمایه‌گذاری، کلیه مجوزهایی را که طبق قوانین و مقررات جهت تحقق

سرمایه‌گذاری مزبور لازم است اعطاء خواهد کرد.

ماده ۴- حمایت از سرمایه‌گذاری

۱- سرمایه‌گذاری‌های اشخاص حقیقی و حقوقی هر یک از طرفهای متعاقد در قلمرو طرف متعاقد دیگر از حمایت

کامل قانونی طرف متعاقد سرمایه‌پذیر و رفتار منصفانه‌ای که از رفتار اعمال شده نسبت به سرمایه‌گذاران خود یا سرمایه‌گذاران هر

کشور ثالث نامساعدتر نباشد، برخوردار خواهد بود.

هر طرف متعاقد در قلمرو خود نسبت به سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر رفتاری درخصوص مدیریت، نگهداری، استفاده، بهره‌مندی یا فروش سرمایه‌گذاری‌هایشان خواهد نمود که از رفتار اعمال شده توسط آن نسبت به سرمایه‌گذاران خود یا سرمایه‌گذاران هر کشور ثالث، هر کدام که مساعدتر است، نامساعدتر نباشد.

۲- چنانچه هر یک از طرفهای متعاقد به موجب یک موافقتنامه موجود یا آتی راجع به تأسیس منطقه آزاد تجاری، اتحادیه گمرکی، بازار مشترک، اتحادیه پولی یا نهاد منطقه‌ای مشابه یا موافقتنامه‌های بین‌المللی که تماماً یا قسمتی از آنها مربوط به ترتیباتی درخصوص اجتناب از اخذ مالیات مضاعف بوده و هر یک از طرفین متعاقد در آن عضو بوده یا بعداً عضو شود، حقوق و مزایای خاصی را به یک یا چند سرمایه‌گذار کشور ثالث اعطا کرده و یا در آینده اعطا کند، ملزم به اعطای حقوق و مزایای مزبور به سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر نخواهد بود.

ماده ۵ - شرایط مساعدتر

۱- قطع نظر از شروط مقرر در این موافقتنامه، شرایط مساعدتری که میان هر یک از طرفهای متعاقد و یک سرمایه‌گذار طرف متعاقد دیگر مورد توافق قرار گرفته یا قرار گیرد، قابل اعمال خواهد بود.

۲- چنانچه قوانین هر طرف متعاقد یا تعهدات مندرج در موافقتنامه‌های بین‌المللی موجود یا موافقتنامه‌هایی که از این پس علاوه بر این موافقتنامه بین طرفهای متعاقد منعقد می‌شود شامل مقرراتی عام یا خاص شود که سرمایه‌گذاری‌های سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر را مستحق برخورداری از رفتاری مساعدتر از آنچه در این موافقتنامه مقرر گردیده نماید، مقررات مذکور تاجایی که مساعدتر باشد بر این موافقتنامه برتری خواهد داشت.

ماده ۶ - مصادره و جبران خسارت

۱- سرمایه‌گذاری‌های اشخاص حقیقی و اشخاص حقوقی هر یک از طرفهای متعاقد توسط طرف متعاقد دیگر ملی و مصادره نخواهد شد و یا تحت تدابیر مشابه قرار نخواهد گرفت، مگر آنکه اقدامات مزبور برای اهداف عمومی، به موجب فرآیند قانونی، به روش غیرتبعیض‌آمیز و در قبال جبران خسارت سریع، مؤثر و مناسب انجام پذیرد.

۲- میزان جبران خسارت باید معادل ارزش سرمایه‌گذاری بلافاصله قبل از ملی‌شدن یا مصادره یا آگاهی عمومی از آن باشد. جبران خسارت شامل هزینه‌های مربوطه بوده و بدون تأخیر غیرموجه پرداخت خواهد شد و آزادانه قابل انتقال خواهد بود.

۳- سرمایه‌گذار متأثر شده از مصادره، به موجب قوانین و مقررات طرف متعاقد مصادره‌کننده حق رسیدگی فوری به مورد او و ارزیابی سرمایه‌گذاری او توسط یک مقام قضایی یا یک مقام مستقل دیگر آن طرف متعاقد طبق ضوابط مذکور در این ماده را خواهد داشت.

ماده ۷ - زیانها

سرمایه‌گذاران یک طرف متعاقد که سرمایه‌گذاری‌های آنها در قلمرو طرف متعاقد دیگر در اثر جنگ یا مخاصمه

مسلحانه دیگر، حالت اضطرار ملی، شورش، اغتشاش یا آشوب متحمل خساراتی شود، درخصوص اعاده مال، غرامت، خسارت یا شیوه دیگر حل و فصل توسط طرف متعاقد اخیر از رفتاری برخوردار خواهد شد که از رفتار طرف متعاقد اخیر نسبت به سرمایه‌گذاران خود یا سرمایه‌گذاران هر کشور ثالث نامساعدتر نباشد. جبران خسارت حاصله بدون تأخیر غیرموجه به عمل خواهد آمد و آزادانه قابل انتقال خواهد بود.

ماده ۸ - بازگشت و انتقال سرمایه

۱- هر یک از طرفهای متعاقد طبق قوانین و مقررات خود اجازه خواهد داد که در مورد سرمایه‌گذاری موضوع این موافقتنامه انتقالات زیر به صورت آزاد و بدون تأخیر به خارج از قلمرو آن انجام شود:

الف - اصل و مبالغ اضافی جهت نگهداری یا افزایش سرمایه‌گذاریها.

ب - عواید.

ج - مبالغ حاصل از فروش و یا تصفیه تمام یا قسمتی از سرمایه‌گذاری.

د - حق‌الامتیازها و حق‌الزحمه‌های مربوط به قراردادهای انتقال فناوری.

هـ - مبالغ پرداخت شده به موجب مواد (۶) و (۷) این موافقتنامه.

و - بازپرداخت وامهای مربوط به سرمایه‌گذاری، مشروط بر آنکه از محل عملکرد سرمایه‌گذاری پرداخت شود.

ز - حقوق ماهیانه و دستمزدهای دریافتی توسط کارکنان سرمایه‌گذار که پروانه کار مرتبط با آن سرمایه‌گذاری در قلمرو

طرف متعاقد سرمایه‌پذیر را دارا باشند.

ح - وجوه پرداختی ناشی از تصمیم مرجع مذکور در ماده (۱۲).

۲- انتقالات فوق باید بدون تأخیر غیرموجه به ارز قابل تبدیل و به نرخ جاری براساس مقررات ارزی زمان انتقال انجام

پذیرد.

۳- سرمایه‌گذار و طرف متعاقد سرمایه‌پذیر می‌توانند درخصوص چگونگی بازگشت و یا انتقال موضوع این ماده به نحو

دیگری توافق کنند.

ماده ۹ - جانشینی

هر گاه یکی از طرفهای متعاقد یا مؤسسه تعیین شده توسط آن در چارچوب یک نظام قانونی به لحاظ پرداختی که به

موجب یک قرارداد بیمه یا تضمین خطرات غیرتجاری یک سرمایه‌گذاری به عمل آورده جانشین سرمایه‌گذار شود :

الف - جانشینی مزبور توسط طرف متعاقد دیگر معتبر شناخته خواهد شد.

ب - جانشین مستحق حقوقی بیش از آنچه سرمایه‌گذار استحقاق آن را داشته است، نخواهد بود.

ج - اختلافات میان جانشین و طرف متعاقد سرمایه‌پذیر براساس ماده (۱۲) این موافقتنامه حل و فصل خواهد شد.

ماده ۱۰ - رعایت تعهدات

هر یک از طرفهای متعاقد رعایت تعهداتی را که در ارتباط با سرمایه‌گذاری‌های اشخاص حقیقی و حقوقی طرف متعاقد دیگر در این موافقتنامه تقبل نموده است، تضمین می‌نماید.

ماده ۱۱ - دامنه شمول موافقتنامه

این موافقتنامه در مورد سرمایه‌گذاری‌هایی اعمال می‌شود که به تصویب مرجع صلاحیتدار طرف متعاقد سرمایه‌پذیر - در صورتی که قوانین و مقررات آن چنین مقرر کرده باشد - برسد. مرجع صلاحیتدار جمهوری اسلامی ایران، سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران است و یا هر مرجع دیگری که جایگزین آن شود. این موافقتنامه در مورد اختلافاتی که قبل از لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه ایجاد یا حل و فصل شده است اعمال نخواهد شد.

ماده ۱۲ - حل و فصل اختلافات میان یک طرف متعاقد و سرمایه‌گذار (سرمایه‌گذاران) طرف متعاقد دیگر

- ۱- چنانچه اختلافی میان طرف متعاقد سرمایه‌پذیر و یک یا چند سرمایه‌گذار طرف متعاقد دیگر درباره یک سرمایه‌گذاری بروز کند، طرف متعاقد سرمایه‌پذیر و سرمایه‌گذار (سرمایه‌گذاران) مزبور در ابتدا تلاش خواهند کرد که اختلاف را از طریق مذاکره و مشاوره و به صورت دوستانه حل و فصل کنند.
- ۲- چنانچه طرف متعاقد سرمایه‌پذیر و سرمایه‌گذار (سرمایه‌گذاران) مزبور نتوانند ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ ادعا به دیگری به توافق برسند، هر یک از آنها می‌تواند اختلاف را در دادگاههای صالح طرف متعاقد سرمایه‌پذیر مطرح و یا ضمن رعایت قوانین و مقررات مربوط خود به یک هیأت داوری ارجاع کند.
- ۳- هر طرف اختلاف می‌تواند اختلاف را برای حل و فصل از طریق داوری ارجاع نماید به :
  - الف - یک دیوان داوری موردی بر طبق قواعد داوری کمیسیون حقوق تجارت بین‌الملل سازمان ملل متحد (آنسترال).
  - ب - مرکز بین‌المللی حل و فصل اختلافات سرمایه‌گذاری، چنانچه هر دو طرف متعاقد عضو کنوانسیون حل و فصل اختلافات سرمایه‌گذاری بین دولتها و اتباع دولتهای دیگر (کنوانسیون ایکسید) که در تاریخ ۱۸ مارس ۱۹۶۵ (برابر با ۲۷ اسفند ۱۳۴۳) در واشنگتن برای امضاء مفتوح گردیده باشند.
- رأی داوری قطعی و برای طرفهای اختلاف لازم‌الاجرا خواهد بود و بر طبق قوانین و مقررات طرف متعاقدی که سرمایه‌گذاری در قلمرو آن انجام شده است اجرا خواهد شد.
- ۴- هر اختلافی که ابتدا در دادگاههای صالح طرف متعاقد سرمایه‌پذیر اقامه شود، تا زمانی که در دست رسیدگی است جز با توافق طرفها نمی‌تواند به داوری ارجاع شود و در صورتی که منتهی به صدور حکم قطعی شود، قابل ارجاع به داوری نخواهد بود.
- ۵ - هر اختلافی که به داوری ارجاع شود، از صلاحیت دادگاههای داخلی مستثنی خواهد بود. با این وجود، مفاد این بند

مانع از آن نخواهد بود که محکوم له حکم دآوری برای اجرای آن به دادگاههای داخلی مراجعه کند.

ماده ۱۳ - حل و فصل اختلافات بین طرفهای متعاهد

۱- کلیه اختلافات ناشی از اجراء یا تفسیر این موافقتنامه یا مرتبط با آن بین طرفهای متعاهد، ابتدا از طریق مذاکره و به طور دوستانه حل و فصل خواهد شد. در صورت عدم توافق، هر یک از طرفهای متعاهد می تواند با رعایت قوانین و مقررات مربوط خود، پس از ارسال اطلاعیه ای برای طرف متعاهد دیگر، موضوع را به یک هیأت دآوری سه نفره مرکب از دو داور منتخب طرفهای متعاهد و یک سرداور ارجاع نماید.

در صورت ارجاع امر به دآوری، هر یک از طرفهای متعاهد ظرف مدت شصت روز از تاریخ دریافت اطلاعیه، نسبت به معرفی یک داور اقدام می کند و داوران منتخب طرفهای متعاهد ظرف مدت شصت روز از تاریخ آخرین انتخاب، سرداور را تعیین خواهند کرد. چنانچه هر یک از طرفهای متعاهد ظرف مدت مقرر داور خود را تعیین نکند و یا داوران منتخب ظرف مدت مذکور درمورد انتخاب سرداور به توافق نرسند، هر یک از طرفهای متعاهد می تواند از رئیس دیوان بین المللی دادگستری بخواهد که حسب مورد داور طرف ممتنع یا سرداور را تعیین نماید. سرداور باید در هر صورت تابعیت کشوری را دارا باشد که در زمان انتخاب با طرفهای متعاهد روابط سیاسی دارد.

۲- در مواردی که سرداور باید توسط رئیس دیوان بین المللی دادگستری تعیین شود چنانچه رئیس دیوان بین المللی دادگستری از انجام وظیفه معذور یا تبعه یکی از طرفهای متعاهد باشد، انتصاب توسط معاون رئیس انجام خواهد شد و چنانچه معاون رئیس نیز از انجام وظیفه مذکور معذور یا تبعه یکی از طرفهای متعاهد باشد، این انتصاب توسط عضو ارشد دیوان که تابعیت هیچیک از طرفهای متعاهد را نداشته باشد انجام خواهد شد.

۳- هیأت دآوری باتوجه به سایر مواردی که طرفهای متعاهد توافق نموده اند، آیین رسیدگی خود و محل دآوری را تعیین خواهد نمود. دیوان دآوری براساس مقررات این موافقتنامه و اصول و قواعد کلی پذیرفته شده حقوق بین الملل اتخاذ تصمیم خواهد نمود.

۴- تصمیمات هیأت دآوری برای طرفهای متعاهد لازم الاتباع است. هر طرف متعاهد هزینه های داور خود و حضور خود در رسیدگی دآوری را خواهد پرداخت. هزینه های مربوط به سرداور و سایر هزینه های باقیمانده به طور مساوی توسط طرفهای متعاهد پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۴ - اعتبار موافقتنامه

۱- این موافقتنامه طبق قوانین و مقررات هر یک از طرفهای متعاهد به تصویب مراجع صلاحیتدار آنها خواهد رسید.
۲- این موافقتنامه سی روز پس از تاریخ ارائه آخرین اطلاعیه هر یک از طرفهای متعاهد به طرف متعاهد دیگر مبنی بر اینکه اقدامات لازم را طبق قوانین و مقررات خود جهت لازم الاجرا شدن این موافقتنامه به عمل آورده است برای مدت ده سال به موقع اجراء گذارده خواهد شد. پس از مدت مزبور این موافقتنامه همچنان معتبر خواهد ماند، مگر آنکه یکی از طرفهای متعاهد

۱۲ ماه قبل از خاتمه یا فسخ آن، عدم توافق خود را جهت ادامه به طور کتبی به اطلاع طرف متعاقد دیگر برساند.
۳- پس از انقضای مدت اعتبار یا فسخ این موافقتنامه، مفاد آن در مورد سرمایه‌گذاری‌های مشمول این موافقتنامه برای یک دوره اضافی ده ساله مجری خواهد بود.

ماده ۱۵ - زبان و تعداد متون

این موافقتنامه در دو نسخه به زبانهای فارسی، صربی و انگلیسی تنظیم شده و همه متون از اعتبار یکسان برخوردار خواهند بود. در صورت اختلاف در تفسیر متون، متن انگلیسی ملاک می‌باشد.
این موافقتنامه در بلغراد در تاریخ ۱۴ آذرماه ۱۳۸۲ مطابق با ۵ دسامبر ۲۰۰۳ به امضاء نمایندگان جمهوری اسلامی ایران و صربستان و مونته‌نگرو رسید.

از طرف

دولت جمهوری اسلامی ایران

از طرف

دولت صربستان و مونته‌نگرو

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و پانزده ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیستم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۵/۲/۶ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - غلامعلی حدادعادل